



[24]

Article

La redacció de l'article

L'ESTRUCTURA DE L'ARTICLE

Hi ha dos requisits que han de complir els articles perquè la comunitat científica els consideri acceptables: han de permetre repetir el procés a altres investigadors i han de convèncer de la validesa dels resultats de la recerca. La plasmació escrita d'aquestes condicions s'aconsegueix quan el text inclou una **descripció completa dels mètodes** seguits per fer la recerca i segueix els principis del **raonament crític**. Aquestes dues condicions -elements de credibilitat i raonament crític- determinen l'estructura formal dels articles d'investigació i dels articles de revisió que es treballaran en aquesta unitat.

L'argumentació crítica consisteix a exposar una sèrie coherent de raonaments, afirmacions o fets que donen suport a un punt de vista. Els fets s'han de detallar seguint una seqüència molt clara, en un ordre lògic, i els resultats de la recerca s'han de valorar tenint en compte, també, les proves contradictòries.

En aquest tipus d'argumentació, els fets es poden exposar seguint aquest ordre:

- [1] Es presenta el problema (plantejament d'una hipòtesi o una qüestió).
- [2] Es presenten les evidències; primer els punts principals i després els secundaris, mantenint aquest ordre en tota l'argumentació.
- [3] Es fa constar la validesa de les proves.
- [4] Es presenten les possibles implicacions de qualsevol prova que no es pugui descartar totalment.
- [5] S'avalua la validesa de la resposta tenint en compte, també, les proves contradictòries.
- [6] Es fa constar la conclusió.



Recurs bibliogràfic

R. Graves i A. Hodge, a l'obra *The reader over your shoulder: a handbook for writers of English prose* (Nova York: Random House, 1979), exposen i exemplifiquen els trets característics de l'argumentació crítica.

En el discurs científic —un article d'investigació, una tesi— l'esquema anterior es podria concretar de la manera següent:

- [1] Presentació del problema: plantejament d'una qüestió o establiment d'una hipòtesi.
- [2] Presentació de les evidències.
- [3] Validesa de les evidències.

[4] Implicacions de les evidències: resposta inicial o judici sobre la validesa de la hipòtesi.

[5] Avaluació de la validesa de la hipòtesi tenint en compte les proves contradictòries.

[6] Conclusió.

L'estructura formal de l'article d'investigació respon a l'esquema de l'argumentació crítica: en primer lloc, es planteja clarament la pregunta que es vol respondre; en segon lloc, se li dóna resposta per mitjà d'informacions valorades de manera crítica i exposades en una seqüència lògica fins a arribar a les conclusions.

L'exposició segueix un ordre lògic i ha de contenir bàsicament els quatre apartats següents:

- la introducció,
- els materials i mètodes,
- els resultats,
- la discussió i conclusió.

Aquests continguts bàsics són estàndard i corresponen a la sigla IMRD (en anglès: *introduction, methods, research, discussion*). Poden variar en algun aspecte, d'acord amb les instruccions als autors d'alguna revista determinada (per exemple, hi ha revistes que eliminen l'apartat de conclusions, ja que les inclouen al començament de l'article, en el resum inicial).

Ampliació de continguts

Els altres apartats propis d'un article són el títol, l'autor o autors, el resum, els agraïments, les referències i els annexos o apèndixs.

La taula següent recull l'estructura formal de l'article d'investigació:

1. Part preliminar	1.1. Títol 1.2. Autor o autors 1.3. Resum
2. Part central (o cos)	2.1. Introducció 2.2. Materials i mètodes 2.3. Resultats 2.4. Discussió i conclusió
3. Part final	3.1. Agraïments 3.2. Referències 3.3. Annexos i apèndixs

La taula següent mostra l'ordenació lògica dels continguts en apartats segons els principis de l'argumentació crítica.

Seqüència de la investigació	Format i contingut de l'article d'investigació	Elements de raonament crític
Qüestió que s'ha de respondre	Introducció	Problema (pregunta o hipòtesi)
Com es busca la resposta	Materials i mètodes	Credibilitat de les evidències
Descobriments	Resultats	Evidències (dades); resposta inicial
Descobriments propis comparats amb els d'altres investigadors; la resposta	Discussió i conclusions	Evidència de suport (altres articles), evidències contradictòries (altres articles) Avaliació d'evidències oposades Resposta

(Adaptat d' E. J. Huth, *Cómo escribir y publicar trabajos en ciencias de la salud*. Barcelona: Masson, 1992.)

L'article d'investigació ha de convèncer els lectors que el missatge que transmet —és a dir, la resposta a la pregunta plantejada en la investigació— és correcte i vàlid.

REDACCIÓ DELS ELEMENTS DE LA PART PRELIMINAR DE L'ARTICLE

El títol és l'element de referència del document que encapçala; per tant, ha de ser el màxim d'explicatiu i s'ha de formular en un enunciat concís i clar.

Exemple

És per això que cal evitar títols opacs, buits o amb mots redundants, com ara: "Estudi de...", "Investigació experimental sobre...", "Alguns problemes associats a...", etc.

Així, en lloc de:

"Estudi sobre la utilització de cendres d'incineradora per fabricar formigó",

seria millor:

"Utilització de cendres d'incineradora per fabricar formigó".

A més, cal tenir en compte que el títol és un dels elements que forma part de la identificació bibliogràfica d'un article i, per tant, en decidir-lo convé evitar abreviatures i sigles i utilitzar paraules clau perquè resulti localitzable en les bases de dades bibliogràfiques.

Ampliació de continguts

Cal tenir present també que hi ha revistes que demanen, a més, un títol curt, que apareixerà a la part superior de les pàgines de la revista.

Respecte a l'autoria, cal fer-hi constar les persones que han contribuït directament a la investigació. En primer lloc, s'indica l'autor principal i a continuació es fa constar la resta d'autors en ordre decreixent segons la importància de la seva contribució a la investigació. Cal tenir en compte que l'autor de l'article és aquell que ha contribuït intel·lectualment a la investigació i que pot presentar el treball i defensar les crítiques en reunions de professionals especialistes.

Ampliació de continguts

A vegades, els consells de redacció de les revistes científiques demanen que s'incloguin altres dades dels autors: títol, adreça, forma de posar-s'hi en contacte, institució (universitat, empresa, etc.).

El darrer element que conforma la part preliminar de l'article és **el resum, que és la descripció abreujada, amb termes precisos, de les idees i els conceptes més importants de la investigació**. La finalitat d'aquest apartat és proporcionar informació ràpida als professionals, de manera que puguin decidir si els convé llegir o no l'article segons els seus interessos.

Un bon resum ha de ser complet, exacte, objectiu i concís, per donar compte dels continguts de l'article amb un nombre mínim de paraules. Les instruccions als autors de cada revista solen indicar el nombre de paraules exacte que ha de tenir un resum, que generalment és d'unes 250 o 300.

Ha d'incloure els aspectes més importants de l'estudi i destacar, sobretot, el que és nou. És recomanable redactar-lo després de l'article perquè sigui fidel als continguts d'aquest. Generalment s'hi assenyalen les paraules clau, perquè el resum es pugui incloure en els bancs de dades de l'especialitat. També es recomana que s'hi eviti l'ús d'abreviatures i fórmules. Moltes publicacions en demanen, també, una traducció a l'anglès.

Hi ha **dos tipus de resum, el descriptiu i l'informatiu**. El resum descriptiu no té una estructura formal determinada i només presenta el tema de l'article. Generalment s'utilitza en els articles de revisió, en comunicacions per a conferències, informes, etc.

Exemple

The article describes and analyses the systems currently used by libraries to provide their users with access to free Web resources and it explores the major obstacles for identifying and retrieving these resources. The ways in which libraries organise Web resources can be described by three models: making lists, creating databases, and

incorporating them into the opac. The study concentrates on the description, identification and characteristics of the latter two approaches, focusing on major experiences, with special attention given to the following features in each case: selection criteria, types of descriptions, indexing and classification systems, information retrieval methods, and maintenance policies. Finally, current trends are discussed and considerations are offered as to how Spanish libraries might approach the organisation of Web resources.

A. ESTIVILL, E. ABADAL

El resum informatiu s'utilitza en els articles d'investigació perquè condensa els aspectes més importants de l'estudi i fa constar en poques línies els aspectes bàsics dels principals apartats: objectius o hipòtesis principals, mètodes (temps, lloc, subjectes de la investigació, intervencions), resultats principals (amb valors numèrics si és possible) i conclusions principals. El resum informatiu pot ser estructurat, quan indica el títol de cadascun dels apartats, i no estructurat, quan condensa el contingut dels apartats sense indicar-ne el títol.

Exemple

A continuació hi ha un resum informatiu estructurat:

Objective: To assess effects of cigarette smoking and alcohol consumption on the risk of endometrial cancer among postmenopausal women.

Methods: We performed a nationwide population-based case-control study among postmenopausal women aged 50-74 years in Sweden, including 709 incident endometrial cancer cases and 3368 controls.

Results: Compared to never smokers, recent/current smokers had a decreased risk of endometrial cancer (multivariate OR 0.61, 95% CI 0.47-0.80), but former smokers presented no substantial difference in risk (multivariate OR 0.90, 95% CI 0.72-1.14). We observed a decreased risk of endometrial cancer for postmenopausal smoking, but there was no clear impact on risk for premenopausal smoking. The inverse association of smoking with risk was not explained by differences in body mass index between smokers and nonsmokers. Alcohol consumption was not clearly associated with risk of endometrial cancer. [...]

Conclusions: Current cigarette smoking reduces the risk of postmenopausal endometrial cancer, but the inverse association dissipates after smoking cessation. Premenopausal smoking might not affect risk of postmenopausal endometrial cancer. Alcohol consumption is not materially associated with risk.

Key words: alcohol consumption, case-control study, cigarette smoking, endometrial cancer, Sweden.

E. WEIDERPASS, J. A. BARON

Tots els elements que s'inclouen en aquesta primera part de l'article han de ser el màxim d'explicatius, ja que del que s'inclougui aquí dependrà la decisió de llegir el document.

REDACCIÓ DELS ELEMENTS DEL COS DE L'ARTICLE

La introducció ha d'informar dels objectius del treball: les raons que han portat

l'autor a començar la investigació i quina llacuna vol cobrir. Respon bàsicament a la pregunta: **per què s'ha dut a terme aquest treball?**

La introducció ha d'especificar clarament la pregunta per a la qual s'ha fet la investigació. L'autor ha d'introduir el lector en el tema de l'estudi, ha de presentar el problema que investiga i el seu origen. Pot fer referència a la bibliografia o les dades prèvies perquè els lectors puguin relacionar els antecedents coneguts amb els fets de la investigació.

Exemple

Així doncs, a la introducció s'identifica el problema i es **justifica** la importància de la recerca

Exemples

...El pas de l'escola primària a la secundària és una experiència...
...Una qüestió rellevant és la recuperació de la confiança després d'aquesta pèrdua de seguretat...

Es **descriu la llacuna conceptual**, teòrica o pràctica, que l'estudi vol esmenar

Exemples

...Molts estudis duts a terme fins ara no han inclòs cap comparació entre grups...
...Segons els nostres coneixements...

I s'anticipa l'**aportació de l'autor**, indicant la manera com ha intentat omplir el buit existent

Exemple

...L'objectiu principal d'aquest estudi és demostrar que...

Cal tenir en compte que la introducció no ha de ser una digressió sobre el títol ni tampoc s'hi han de fer aclariments sobre els termes específics que inclou el títol, però sí que s'han d'aclarir els termes que són especials o que s'aparten de l'ús convencional. A més, a l'hora de planificar què s'hi incorporarà, cal tenir present que no ha de contenir informació que es pugui trobar en llibres de text de l'especialitat.

Ampliació de continguts

En general, es considera que la quantitat d'informació de la introducció ha de ser inversament proporcional al nivell de coneixements dels possibles lectors. Per aquest motiu, en revistes especialitzades, la introducció és més breu que en revistes de divulgació.

Cal tenir en compte també que a vegades, per mantenir l'interès del lector, alguns autors inclouen al final de la introducció un resum breu dels resultats de l'estudi. En aquest cas, la conclusió final es desplaça i l'article no segueix l'ordre lògic de l'argumentació. D'altra banda, els resultats també s'especifiquen breument al resum inicial. Per tot això, cal plantejar-se si cal o no repetir-los en diversos apartats.

La secció de materials i mètodes respon a la pregunta "com es va dur a terme la investigació?" La metodologia descriu el procés que segueix la investigació. Ha

d'incloure la quantitat suficient d'informació perquè el lector entengui clarament què es va fer i per què.

Ampliació de continguts

En investigació científica, l'apartat de materials i mètodes també es pot anomenar: *subjectes i mètodes; pacients i mètodes; materials i tècniques; disseny i mètodes, o mètodes.*

Cal que els lectors puguin comprendre tot el procés i puguin deduir si els descobriments que es comuniquen a l'apartat de resultats tenen un fonament sòlid. A més, la informació ha de ser suficient perquè altres investigadors puguin, si convé, reproduir l'estudi adaptant-lo a la seva realitat.

Exemple

Materials i mètodes

Els recursos forestals del PMC s'han analitzat en l'àmbit ecològic, legislatiu i socioeconòmic, mentre que en la seva gestió s'ha estudiat l'estat actual de la planificació i els aprofitaments forestals realitzats a les finques públiques i privades del PMC. L'anàlisi ecològica dels recursos forestals del PMC s'ha basat, d'una banda, en diversos estudis existents sobre comunitats vegetals en l'àmbit del Parc i comarcal (Terradas, 1984, i Bassa, 1997), i d'altra banda, en la cartografia digital existent.

La realitat socioeconòmica dels recursos forestals del PMC s'ha analitzat a dos nivells: d'una banda, la matriu territorial, és a dir, l'àmbit natural del massís delimitat per la riera d'Argentona, l'autopista AP-7, la Tordera i la costa i, d'altra banda, el límit establert pel PMC. S'han consultat dades demogràfiques a l'IDECAT i a l'INE, dades econòmiques al Centre de la Propietat Forestal (CPF) i al Consorci Forestal de Catalunya (CFC), les quals s'han completat amb altres estudis i amb entrevistes a actors clau en la percepció social dels recursos forestals.

L'anàlisi de l'àmbit legislatiu ha consistit en la recopilació de la legislació que afecta el sector forestal d'àmbit internacional, europeu, espanyol, català i de PMC. La gestió de les finques, públiques i privades, amb PTGMF ha estat estudiada a partir de la consulta d'aquests documents al CPF, oficines comarcals del Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) i al Servei Tècnic del PMC.

E. BORRÀS et al.

S'ha de justificar la selecció d'un enfocament determinat de la recerca i detallar-ne la planificació: les fonts d'informació, els procediments utilitzats per recollir les dades, l'anàlisi de la informació, els criteris que s'han seguit per incloure o excloure uns subjectes determinats o uns grups d'estudi. Sempre, però, cal tenir present que no s'han de detallar aspectes que tenen poca relació amb el tema.

El contingut s'acostuma a exposar en l'ordre següent:

— S'estableix una **hipòtesi** i després es defineix el disseny de l'estudi, és a dir, es descriu l'enfocament que s'ha utilitzat per dur a terme la investigació.

- Es defineixen els **subjectes de l'estudi**.
- Es descriuen els **mètodes** usats per seleccionar els subjectes i les fonts d'informació.
- S'expliquen detalladament les **intervencions** sobre els subjectes.
- Es consignen els **instruments** que s'han utilitzat per dur a terme la investigació.
- S'especifiquen totes les **observacions**.
- Es recullen els procediments estadístics usats per **avaluar les dades**.

Ampliació de continguts

En un article de medicina, la informació sobre els materials i mètodes es pot organitzar en cinc àrees:

- **disseny**: com s'ha dissenyat l'experiment.
- **població**: marc de la mostra i com s'ha seleccionat.
- **entorn**: on s'ha fet l'estudi.
- **intervencions**: tècniques, tractaments, aparells, tecnologia.
- **anàlisi estadística**: mètodes estadístics utilitzats i com s'han analitzat les dades.

En tot cas, la seqüència de l'estudi s'ha de descriure en paràgrafs separats. Si el contingut és molt extens es poden posar subtítols a cada paràgraf. Una altra opció és escriure una sinopsi de l'estudi en aquest apartat de materials i mètodes i deixar els detalls per al final de l'article, en un apèndix. En aquest cas, caldrà consultar prèviament l'editor si és possible aquesta opció, per evitar haver de repetir feina, com ara haver de reescriure tot l'apartat i haver de canviar les citacions bibliogràfiques.

L'apartat dels resultats és la part essencial de la investigació, perquè demostra la validesa de la hipòtesi plantejada i és el suport de les conclusions. Respon a la pregunta: **què es va descobrir a la recerca?** La resposta a la pregunta plantejada ha de ser tan clara com ho permetin les dades obtingudes a la investigació i **els resultats han de ser fiables, significatius i nous. Convé resumir les dades numèriques en taules, gràfics o figures**. Si les dades recollides són molt extenses, se'n pot incloure un exemple en aquest apartat de resultats i especificar-ne els detalls en un apèndix.

L'apartat de resultats ha d'incloure el següent:

- Els **descobriments més importants**, prioritzant-los segons la seva importància.
- **Tots els descobriments rellevants**, incloent-hi els contraris a la hipòtesi formulada.
- Els **resultats estadístics** derivats de la informació recollida.

S'han de descriure els descobriments principals de la investigació classificats i ordenats de manera sistemàtica. També s'hi han d'incloure els descobriments negatius que siguin representatius. Els descobriments i la seva anàlisi s'han de descriure amb prou detall per justificar les conclusions, i el text ha de resumir les dades de les taules, evitant observacions equívokes del tipus "tendien a ser..." o "mostrava tendències cap a..."

Ampliació de continguts

Sovint, els resultats es presenten gràficament en forma de taules. Les taules de dades han de complir els requisits següents:

- Han de ser senzilles i fàcils de comprendre.
- Han de tenir un títol breu i clar.
- Han d'indicar la font de la informació (lloc, data, etc.).
- Han d'incloure les unitats de mesurament a l'encapçalament de cada columna.
- Han d'indicar la base de les mesures relatives (percentatges, índexs, etc.).
- Han d'explicitar les abreviacions.
- Han d'indicar les notes a peu de taula per mitjà de lletres en forma d'exponents, en ordre alfabètic.
- Han d'afegir informació, no duplicar-la.

En el cas que les instruccions als autors no indiquin res sobre el nombre límit de taules i figures, caldrà veure altres articles de la mateixa revista per tenir una referència aproximada sobre aquest aspecte.

La **secció de discussió és la culminació del procés d'investigació**, ja que és on l'autor interpreta els resultats de l'estudi. Respon a la pregunta: **quin és el significat dels descobriments de la investigació?**

La interpretació dels resultats és necessària per poder formular les conclusions. L'anàlisi s'ha de fer en un ordre lògic, que pot ser diferent del que es va seguir en detallar els experiments.

Ampliació de continguts

El contingut acostuma a seguir l'esquema següent:

- El primer paràgraf ha d'incloure la resposta principal que es dedueix de les dades presentades a l'apartat de resultats.

Exemples

Els resultats suggereixen que...

Les dades demostren que...

Les mostres van revelar que...

Considerem que...

- Es comparen els resultats propis amb els d'altres autors o amb els criteris generals establerts en la comunitat científica. Els comentaris es poden fer seguint l'ordre en què es van exposar els resultats.

Exemple

Creiem que els nostres resultats, comparats amb els d'altres estudis previs, són vàlids per diverses raons...

- L'autor ha de determinar la validesa interna i la validesa externa de la investigació i ha de fer una proposta d'interpretació de les conclusions. També ha de comentar els resultats no esperats i donar-hi una explicació tan coherent com sigui possible o dient simplement que allò és el que s'ha trobat encara que de moment no tingui explicació.

Exemples

Els resultats suggereixen que...
Les dades demostren que ...
Les mostres van revelar que...
Considerem que...

— Es poden suggerir aspectes que l'estudi no hagi resolt i deixar el camp obert a noves investigacions.

Exemples

Anàlisis posteriors ajudaran a determinar...
No obstant això, una inspecció...

En aquest apartat es poden utilitzar formes impersonals i condicionals per protegir-se contra possibles atacs o contrapropostes:

Exemples

Es podria argumentar que X podria haver...
Es podria provar de fer que...
Segons la nostra opinió, es podria analitzar més a fons...
Creiem que hi ha un nombre de problemes...

Cal relacionar els resultats amb la informació comunicada en publicacions d'altres autors. També s'han d'analitzar els resultats inesperats i determinar les possibles raons que els poden explicar.



Ampliació de continguts

La comparació dels resultats de la investigació amb la informació comunicada en publicacions d'altres autors pot comportar la necessitat de dur a terme una segona revisió bibliogràfica (la primera es va fer a la introducció, per veure els antecedents del problema i configurar un marc teòric per a la investigació).

Pel que fa al contingut d'aquest apartat de discussió, l'autor pot especular sobre les dades, basant-se en la informació de l'estudi, la seva experiència personal, els seus coneixements i la seva capacitat creadora. En general, però, cal ser prudent, perquè és difícil assolir el coneixement absolut i sempre poden quedar aspectes dubtosos.

Finalment, en la conclusió es **dóna resposta d'una manera precisa a les qüestions que van originar la investigació**. Es, doncs, l'última part del cos de l'article i es col·loca normalment com un paràgraf a part, al final de la discussió. En aquest apartat cal destacar breument els aspectes més innovadors de la publicació sense estendre's en deduccions i especulacions. La conclusió sol ser breu i s'ha de relacionar directament amb els objectius o hipòtesis inicials. Si hi havia més d'un objectiu hi haurà, necessàriament, més d'una conclusió.

La conclusió ha de respondre a les qüestions plantejades a la introducció.

REDACCIÓ DELS ELEMENTS DE LA PART FINAL DE L'ARTICLE

En l'apartat d'**agraïments**, es reconeix la col·laboració d'institucions o persones

en el treball de recerca. Es tracta de l'ajuda que han prestat a l'autor, intel·lectualment o materialment, per seleccionar un tema o un disseny de la recerca, permetre utilitzar uns equips o uns materials, i també per revisar o redactar l'article. En algunes publicacions, els agraïments es col·loquen en una nota a peu de pàgina o bé després de la introducció.

Un altre apartat que s'inclou al final de l'article és el de referències. **Les referències són les indicacions dels treballs que l'autor d'una recerca ha utilitzat.** Cal tenir en compte que els lectors han de poder consultar els materials que se citen a les referències: per això, s'han d'indicar clarament i seguint les normes que estableix cada revista a les instruccions als autors.

Ampliació de continguts

En el cos de l'article —dins del text— s'indiquen de manera abreujada, segons el sistema numèric o bé per nom i any:

- 1) Sistema numèric: s'indica un número entre parèntesis.
- 2) Sistema de nom i any: s'especifica el nom de l'autor i la data del treball, entre parèntesis.

En tots els casos cal llegir atentament les instruccions als autors per saber exactament quin sistema s'ha d'utilitzar.

Les referències completes es detallen en una llista al final de l'article. Per fer la llista final també cal seguir estrictament les instruccions als autors, ja que hi ha diversos criteris segons el sistema de citació de dins del text: si s'han citat amb números, caldrà fer una llista de referències ordenada numèricament, i si s'han citat per nom d'autor i data, la llista final s'haurà de fer per ordre alfabètic.

Forma provisional de les referències en la redacció dels esborranys

A mesura que s'escriu un article, cal anar citant els documents que després caldrà identificar a l'apartat final de referències.

En escriure un esborrany, és millor usar el sistema de citació per nom i any, encara que la revista utilitzi el sistema de numeració. D'aquesta manera s'evitarà la feina d'haver de canviar la numeració cada vegada que es facin canvis en el text (en suprimir o afegir-hi contingut).

Al final, quan es prepari la versió definitiva, les citacions per nom i any es podran substituir per números.

Per facilitar aquesta feina, pot ser pràctic utilitzar l'opció de "buscar i substituir" dels programes informàtics de tractament de textos i escriure davant de cada citació un símbol determinat, que no aparegui en el text, com ara l'asterisc (*). Així serà més fàcil revisar totes les citacions de referències quan es redacti la versió final de l'article.

Aprofundiment (referències)

A l'hora de fer la referència completa cal tenir en compte quin tipus d'obra citem, ja que la informació que cal donar és diferent en cada cas.

Les obres es poden classificar en els tipus següents:

- Monografies (obres en general)
- Publicacions periòdiques (diaris i revistes)
- Normes i lleis aparegudes en una publicació en sèrie
- Normes i lleis publicades a part
- Comunicacions, ponències i conferències no publicades
- Tesis publicades
- Tesis no publicades
- Projectes de fi de carrera
- Pòsters, tríptics, opuscles
- Actes de jornades
- Diccionaris i enciclopèdies
- Programes informàtics
- Materials audiovisuals
- Pàgines web

Per saber com s'han de citar aquests materials cal llegir atentament les instruccions als autors.

En cas que es necessiti més informació, es poden consultar altres materials, com ara la *Guia lingüística pràctica 2. Convencions gràfiques* (www2.upc.es/slt/).

El darrer apartat és el d'**annexos o apèndixs**, en el qual es poden incloure taules, gràfics, llistes, fotografies i qualsevol material o explicacions que siguin complementaris de l'article, perquè serveixin com a punt de referència perquè altres investigadors puguin valorar la validesa dels resultats obtinguts en la investigació descrita a l'article. El contingut dels annexos o apèndixs ha de ser clar. Si no compleix aquesta condició és millor no incloure'ls.

A la part final de l'article s'hi han de fer constar els agraïments, les referències i els annexos.

LA DARRERA REVISIÓ ABANS DE LLIURAR L'ARTICLE

Un article científic ha de complir molts requisits: transmetre les idees amb claredat i ordre, adaptar-se a les necessitats dels lectors, incloure la informació rellevant, tenir una presentació acurada, etc. És molt difícil controlar tantes operacions a la vegada i aconseguir una versió satisfactòria en una primera redacció. És per això que cal revisar l'esborrany en profunditat. Durant la revisió, no només cal modificar paraules i oracions, sinó també l'estructura global de l'article i l'ordre i el contingut dels apartats.

La revisió d'un article gira al voltant de dues tasques bàsiques: **avaluar** si el text compleix els propòsits inicials i **corregir-ne** les desviacions.



Ampliació de continguts

Les pautes d'autoavaluació següents serveixen per valorar globalment l'article i diagnosticar errors que sovint s'intueixen però que és difícil explicitar. Tenir-les en compte permet orientar la revisió:

11 frases per diagnosticar textos

Cal plantejar-se si:

1. És difícil saber quin és el punt principal.
2. Es dedica massa espai a un punt poc important.
3. S'ignora una objecció òbvia que qualsevol hauria formulat.
4. No es donen al lector motius per prendre's la idea seriosament.
5. Una part del text no té res a veure amb l'altra.
6. Hi ha alguna idea incompleta.
7. Es diu alguna cosa poc creïble.
8. S'expressen les idees de manera descurada.
9. Es donen raons de poc pes.
10. Hi ha poques idees.
11. L'exemple no ajuda a explicar la idea.

Per avaluar el text final, pot ser útil un recurs de revisió que tingui en compte aspectes diversos: des de la imatge fins a la selecció del contingut i l'organització de la informació.

[1] Contingut

- Conté tota la informació necessària?
- L'objectiu queda clar?
- S'ha prescindit de tot el que és innecessari?

[2] Estructura

- L'estructura és fàcil de seguir?
- La informació principal ocupa un lloc destacat?
- L'ordre de la informació és el més adequat?

[3] Estil de llengua

- Es mantenen el to i el registre de manera uniforme?
- Predominen les frases curtes i ordenades?
- Les frases llargues estan ben puntuades?
- S'ha prescindit d'informacions supèrflues?

[4] Vocabulari

- Totes les paraules són conegudes pels lectors?
- Totes les paraules són prou precises?
- Si hi ha paraules tècniques, s'hi expliquen?

[5] Imatge

- És agradable a la vista?
- Es distingeixen els apartats que componen l'article?
- Els paràgrafs o apartats tenen unes dimensions equilibrades?

La revisió és el procés que permet avaluar l'article i millorar-lo.

Argumenta és un projecte dels serveis lingüístics de nou universitats catalanes (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat de Vic), que han dirigit els serveis lingüístics de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Argumenta ha tingut el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca del Departament d'Educació i Universitats i la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya.

La unitat 24 d'Argumenta ha estat elaborada per Conxita Golanó Fornells, amb la col·laboració de Montserrat Marigó Martorell. L'edició d'aquesta unitat s'ha tancat a l'octubre de 2006.

Si voleu citar aquest material podeu fer-ho de la manera següent:

Serveis lingüístics de la UB, UAB, UPC, UPF, UdG, UdL, URV, UOC, UVIC. *Argumenta* [en línia]. Barcelona: octubre 2006 [Data de consulta: dd-mm-aa]. Unitat 24. He d'escriure un article. Disponible a: <<http://www.uab.cat/servei-llengues>>.

Els continguts d'Argumenta estan subjectes a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 de Creative Commons.

